

Stillbild ur filmen "Around the cave of the double tombs", 2010. Text i samarbete med Fredrik Ehlin och Oscar Mangione.

Labyrinter av parallella spår

KOMPLEXT Lina Selander representerade Sverige på den nyligen avslutade Venedigbiennalen. Nu visas tre av hennes sofistikerade filmverk på Moderna museet. De väjer inte för de stora frågorna, men ger inga svar.

KONST

Installation

Moment: Lina Selander

Moderna museet

T o m 28 februari 2016.

1920 skapade Paul Klee "Angelus Novus". Den till synes oansenliga bilden fick ett evigt liv tack vare Walter Benjamin. Denna tysk-judiske intellektuelle har tolkat den som "historiens ängel", som med uppspärade ögon tvingas baklänges in i framtiden. Han stirrar mot det förgångna och ser bara ruiner. Han vill dröja kvar, uppväcka de döda. En storm blå-

ser dock i hans utspända vingar och driver honom vidare mot framtiden.

Benjamins beskrivning i hans "Historiefilosofiska teser" (1940) är känd och märkligt aktuell under de senaste veckornas nyhetsrapportering. Vår tid har tyvärr inte förlorat något av historiens förskräckande egenskaper. Vi kliver baklänges in i en ny dag utan att kunna slita blicken från gårdagen.

Walter Benjamin och "historiens ängel" skulle också kunna vara guider i Lina Selanders tillbakablickande konst. I höst har hon representerat Sverige på Ve-

nedigbiennalen. Just nu visas tre av hennes verk på Moderna museet.

Selander spinner sina manus kring historiska händelser och geografiska platser: verkliga, gåtfulla, konfliktfyllda och inflammerade. I installationerna på Moderna följer vi Walter Benjamins flykt undan nazisterna från Frankrike till Spanien, några glimtar ur det koloniala Afrikas historia och en svår vardag i en av världens äldsta städer – Hebron på Västbanken.

Berättelserna är fragmentariska. Historierna är brutna.

SvD.se →

FOTO: LARS PERSSON

” Jag tror man kan få ut något av mina filmer bara genom att se dem rent visuellt, som ett flöde.

Lina Selander intervjuas av Clemens Poellinger i samband med nyheten om Venedigbiennalen 2015. Intervjun finns länkad från dagens recension på: SvD.se/kultur/konst

Lösryckta ögonblick staplas på varandra. Här finns knappast någon sammanhängande händelsekedja, endast lösa trådar att hålla fast vid. Stämningar och intryck fladdrar förbi i skiftande takt. Vissa av dem dröjer sig kvar i minnet. Andra försvinner spårlost som ett bakgrundsbrus. Detta gäller både ljud och bild i Selanders skapande.

Det som saknas i denna konst är människan. Hon är helt förlorad i den kollektiva historiens köttkvarn. Selanders intresse och egentliga ärende är dock inte att visa individen utan att synliggöra mönster, spår, de stora händelserna, de övergripande frågorna. Gränser, utopiernas kollaps, ideologiernas sönderfall, religionernas makt, teknologiernas herrevälde ...

Lina Selander tillhör inte de konstnärer som krusar för be-

traktaren. Tvärtom är hennes bildspråk en prövning för ögat och tanken. Formen, som stundom förefaller ruffig, är exakt och sofistikerad. Det är en labyrint av parallella spår, öppna och dolda referenser, arkivmaterial och udda konstellationer.

Bilderna anknyter till det dokumentära, men poängen är att det handlar om en konstnärlig tolkning. Ibland är dock formen så komplex att det står i vägen för själva budskapet. Skönheten finns där i dess sublima skepnad. Här krävs dock mer känslighet, fantasi och öppna sinnen än enbart iakttagelseförmåga för att intrycken ska sjunka in och beröra.

"Historien sönderfaller i bilder, inte berättelser", har Walter Benjamin en gång sagt. Lina Selanders konst visar just detta.

JOANNA PERSMAN

konst@svd.se

Stillbild ur "The offspring resembles the parent", 2015. Lina Selander med Oscar Mangione.